

Q&A webinars Green Deal Klimaatbestendige Omgeving 23 februari en 19 maart 2024

1. Moet een bedrijf dat de Green Deal onderschrijft tegen een bepaalde periode bepaalde investeringen/realisaties doen?

Neen. Net zoals bij alle Green Deals, geldt bij deze Green Deal het principe 'geen resultaatsverbintenis, wel een inspanningsverbintenis'. We verplichten niemand om tegen een bepaalde datum concrete realisaties of investeringen te leveren. Wel verwachten we van iedere deelnemende partij dat die de inspanningen levert naargelang van het engagementsniveau (doener, helper, supporter). Dit vind je terug in de convenanttekst bij de [Downloads op de website](#).

2. Welke input verwachten deelnemers? Welke finale output verwachten ze?

De trekkers van de focus- en werkgroepen zullen samen met hun deelnemers bepalen naar welke resultaten ze samen willen toewerken. Bij de opstart van de Green Deal hebben we met de initiatiefnemers ook strategische en operationele doelstellingen vastgelegd voor de drie jaar. We plannen een jaarlijkse evaluatie van de Green Deal om onze ambities bij te sturen.

3. Hoe wordt deze Green Deal geïmplementeerd op alle beleidsniveaus?

De bedoeling van de Green Deal is om gedurende drie jaar van elkaar te leren via een voortdurende wisselwerking tussen de 4 werkgroepen en 5 focusgroepen. Als gezamenlijk einddoel streven we naar een 10-puntenwerkplan en eindrapport waarin we de leerlessen van de Green Deal verwerken.

4. Namens het onderzoek dat we met HOP.office voeren rond natuurinclusieve integratie in en rond gebouwen komen we graag te weten welke ambities de Green Deal vooropstelt op vlak van verlies van biodiversiteit. Hoe kan dit vertaald worden naar alledaagse realiteit in de bouwwereld? Welke initiatieven zouden hieruit zouden kunnen vloeien? Hoe speelt de Green Deal een rol in dit verhaal?

De primaire ambitie van deze Green Deal is om een klimaatadaptatie- én landschapsreflex in te bedden in ieder ontwerp. Dit betekent dat er vanaf de beginfase nagedacht wordt over hoe een project weerbaar kan worden gemaakt voor de effecten van de klimaatverandering, én dat elk ontwerp moet vertrekken vanuit het landschap, de natuurlijke en ecologische context, zodat het bestaande natuurlijke systeem wordt versterkt. Dit komt in al de werkgroepen terug als uitgangspunt.

5. Kunnen we het verhaal van Klimaatrechtvaardigheid uitbreiden naar de meer-dan-menselijke gemeenschap? Dat lijkt wel een relevante benadering van het rechtvaardigheidsbegrip in combinatie met de doelstellingen van de Green Deal.

In deze Green Deal streven we naar een focus op sociale klimaatrechtvaardigheid over de gehele lijn.

Het uitgangspunt van deze Green Deal is ook het creëren van een landschapsreflex bij elk ontwerp. Deze reflex houdt in dat elk ontwerp vertrekt vanuit het landschap, de context en de omgeving zodat het bestaande natuurlijke systeem wordt versterkt. Op deze manier krijgt de natuur, het landschap een stem in het gehele ontwerpproces waardoor de omgeving een rechtmatige plaats in het proces verkrijgt.

In de focusgroep Natuurversterkende stedenbouw trachten we het principe van regeneratief ontwerp toe te passen waarbij het ecologische en natuurlijke systeem centraal staat.

Maar ook in de andere focusgroepen is het uitgangspunt dat natuurgebaseerde oplossingen de eerste keuze zijn.

Specifiek in de werkgroep klimaatrechtvaardigheid ligt de focus op de mens, op sociale klimaatrechtvaardigheid en inclusie.

6. De focusgroep natuurversterkende stedenbouw bekijkt nog of een project voor Ieper kan deelnemen. Het vestingsgebied wordt uitgebreid (water, groen) in combinatie met ontwikkeling van stedelijke functies. Het masterplan werd opgemaakt, en wordt verder uitgewerkt met de opmaak van een RUP. Het RUP wordt eind 2025 definitief vastgesteld. Pas daarna volgen ontwerp en uitvoering vanaf 2026 voor infrastructuur, omgevingsaanleg en gebouvvolumes. Is deze timing verenigbaar met de oproep Green Deal?

Zeker, met deze Green Deal beogen we om projecten naar een hoger ambitieniveau te tillen. Dit doen we door samen met de deelnemers via verschillende invalshoeken te bekijken hoe klimaatbestendigheid beter en meer in het project geïntegreerd kan worden. Projecten die nog in opmaak zijn of in de plannings- of ontwerpfase zitten, komen hiervoor dus zeker in aanmerking. Dit is het type project waarnaar we in de focusgroep natuurversterkende stedenbouw op zoek zijn.

7. **Nogmaals voor de eventuele deelname voor Ieper. Via de Green Deal wordt een engagement gevraagd om een rol op het nemen, maar er zijn geen subsidies of dergelijke voorzien?**

Elke deelname aan de Green Deal gebeurt op vrijwillige basis. Er zijn geen subsidies aan verbonden.

8. **Wat is de meerwaarde voor een gemeente om deel te nemen aan deze Green Deal?**

Als beheerder van de publieke ruimte is het voor gemeenten zeker een kans om mee de touwtjes in handen te houden in deze focusgroep. Uiteindelijk weten zij als geen ander wat belangrijke knelpunten zijn die ze in de praktijk tegenkomen bij het klimaatbestendig ontwerpen van de omgeving. Ze hebben een goed zicht op zowel de ingrediënten voor een klimaatbestendige omgeving als op de knelpunten. Het is zeker een win-win voor lokale besturen om mee aan tafel te zitten, zodat we samen kunnen landen met kwalitatieve eindproducten die maximaal ten dienste zullen staan van ontwerpers (gemeenten, studiebureaus, ...).

9. **Hoeveel kost het om deel te nemen? Is het mogelijk om als gemeente via deze weg subsidies te krijgen voor je project?**

Deelname aan de Green Deal is gratis. Wel verwachten we dat iedere deelnemer zich optimaal inspant, wat dus wel een tijdsinvestering inhoudt.

Elke deelname aan de Green Deal gebeurt op vrijwillige basis. Er zijn geen subsidies aan verbonden.

10. **Worden de focusgroepen en werkgroepen ingepland op de dagen van het lerend netwerk, of zijn er nog tussenliggende momenten ingepland? Hoe bereiden we ons voor op 17/04?**

Het is inderdaad de bedoeling dat de focus- en werkgroepen samenkomen op de dagen van de lerende netwerken. Buiten deze events kan het zijn dat de trekkers andere activiteiten organiseren specifiek voor jouw werk- of focusgroep.

Het is niet nodig om je als deelnemer voor te bereiden voor het Lerend Netwerk op 17 april. Als je van plan bent om in te tekenen op 17 april (wat nodig is als je je officieel inschrijft), dan moet er wel iemand van je organisatie met handtekeningsbevoegdheid aanwezig zijn.

11. **De persoon met handtekeningsbevoegdheid kan niet aanwezig zijn op het ondertekeningsmoment tijdens het Lerend Netwerk. Is er een mogelijkheid om de Green Deal digitaal te ondertekenen?**

Na het Lerend Netwerk van 17 april zullen we een digitale versie van de convenanttekst voorzien. Deze kan dan digitaal ondertekend worden door de juiste bevoegde persoon. We voorzien ook een pancarte die tijdens het Lerend Netwerk symbolisch ondertekend kan worden. Daarvoor is een handtekeningsbevoegdheid niet strikt noodzakelijk als je eigen organisatie hiermee akkoord gaat.

12. **Ik zie verschillende opties tot samenwerken, is het mogelijk om hier in overleg de beste keuze te maken of kunnen meerdere opties gekozen worden?**

Je concreet engagement wordt in samenspraak met de coördinatoren en de trekkers bepaald. Samen bepalen we in welke focus- of werkgroep je expertise het beste tot zijn recht komt.

- Je organisatie wil deelnemen aan 1 focusgroep? Dezelfde persoon mag ook nog deelnemen aan een werkgroep (rol kan verschillen).
- Je organisatie wil deelnemen aan 1 werkgroep? Dezelfde persoon mag ook nog deelnemen aan een focusgroep (rol kan verschillen).
- Je organisatie wil deelnemen aan meerdere focus- en/of werkgroepen? Dan is het aangeraden om 1 persoon per focus- en/of werkgroep in te schrijven. Dus wil je organisatie aan 2 (of meerdere) focusgroepen deelnemen, dan is het aangeraden om 2 (of meerdere) personen binnen de organisatie af te vaardigen. Hetzelfde geldt voor de werkgroepen.

13. Welk type projecten moet de doener aanleveren? Wat verwachten jullie van een project?

Als doener van een focusgroep passen de deelnemers de principes van klimaatadaptatie toe op hun project (klimaatadaptatiereflex), en stemmen ze hierbij hun project optimaal af op het natuurlijk systeem en het herstellen en versterken van lokale en ruimere ecosystemen (landschapsreflex).

Het type project en de ontwerpfase van het project zijn afhankelijk van de focusgroep, bijvoorbeeld:

- Heraanleg snelweg -> FG klimaatbestendige infrastructuur
- Openleggen waterloop in een dorpskern -> FG Klimaatbestendige Publieke Ruimte
- Renovatie gebouwencomplex -> FG klimaatbestendige gebouwen
- RUP sporthal -> FG Natuurversterkende stedenbouw
- Een park aan de dorpskern met Natte Natuur -> FG Sponssteden

14. Kunnen de projecten ook heel kleinschalige initiatieven zijn van bijvoorbeeld burgers (burgercollectieven)?

Initiatieven vanuit burgers zijn zeker mogelijk, maar dan wel initiatieven die het individueel belang overstijgen. Vandaar zullen dit ook eerder initiatieven vanuit burgercollectieven zijn en niet van individuele burgers. De projecten zelf moeten enige omvang en impact hebben.

15. U vermeldde verschillende keren de participatie van onderzoekers; hoe ziet u precies de rol van onderzoekers? Wat verwacht u van hen?

We zien de rol van onderzoekers, kennisinstellingen, universiteiten, enz. voornamelijk als helper, via hun kennis en expertise, de wetenschappelijke invalshoek...

Ze kunnen hun expertise inbrengen bij de projecten van de doeners in de focusgroepen. Ook binnen de werkgroepen is er zeker vraag om deel te nemen in de respectievelijke thema's.

16. Het project waarmee ik onze stad wil inschrijven, is een project dat al gesubsidieerd wordt (Groenblauwe parels). Is dat mogelijk?

Dit is zeker mogelijk. Met deelname aan deze Green Deal kan je het ambitieniveau van je project omhoog tillen. Je kan echter geen (bijkomende) subsidies verkrijgen via de Green Deal.

17. Als ontwerper, architectenbureau met focus op natuurinclusieve integratie/ ontwerpmethodologisch onderzoek naar natuurinclusieve architectuur lijkt ons het opportuun om het engagement als doener aan te gaan. Jullie vragen om in te tekenen met een 'project'. Wat houdt dit project dan in? Is dit bij voorkeur een concreet project waar er integratie zou kunnen worden toegepast? Of kan dit bijvoorbeeld een onderzoeksproject zijn (op grotere schaal) zonder concrete 'case'?

(Antwoord leveren we later aan)

18. KiemKracht is een sociale groenaannemer, maar is ook de kern van een nieuwe beweging die natuurlijk bouwen met lokale grondstoffen (waaronder groenresten, maar ook dak- en gevelgroen, biologische water/luchtzuivering,...) promoot. Welke rol kan deze nieuwe beweging spelen binnen de Green Deal?

Concreet zou je kunnen aansluiten bij de focusgroep klimaatbestendige gebouwen aangezien hier innovatie in de bouw zeer zeker aan bod komt. Er is in dit geval een link met de [werkagenda circulair bouwen](#). Aan de trekkers Embuild Vlaanderen/Buildwise om jullie hierin op weg te helpen.

19. Welke ruimte is er binnen deze Green Deal voor vorming/educatie?

Er is een volwaardige werkgroep over het thema. In deze werkgroep willen we kennislaten aanpakken en ervoor zorgen dat zowel opleidingen als bijscholingen binnen de sector de klimaatadaptatie- en de landschapsreflex implementeren. Het doel van deze werkgroep is dan ook om na te gaan hoe de kennis bij de doelgroep komt en welke fora of formats het beste aansluiten bij de leefwereld van de verschillende sectoren. De ambitie is ook dat klimaatbestendigheid en de landschapsreflex worden uitgewerkt in een pedagogisch project, geïntegreerd in het curriculum van onderwijsinstellingen.

In de GD zelf: thematische webinars, goede externe sprekers, lerende netwerken binnen bepaalde thema's zoals gebruik van materialen, het toepassen van beschikbare tools...

20. Kunnen we vanuit deze Green Deal ook een goede link maken met de Green Deal Tuinstraten (die wordt op 15 mei ondertekend in Mechelen).

Jazeker! We trachten ook een wisselwerking te bereiken met de Green Deals die focussen op natuurinclusiviteit, biodiversiteit, en klimaatbestendigheid.